

Aminas historie – sagprosanalyse

Udredende /dybdeborende nyhedsartikel i Omnibusavisen: Politiken

Sidehoved: Mandag den 22. April 2001 - Politiken

Rubrik: Aminas historie

Underrubrik/manchet: Siden hun som, hendes brødre begik.

Virker artiklen umiddelbart som om den søger det retvisende perspektiv? Ja absolut, forskellige vinkler og neutralitet forsøgt med en lille forskydning af medfølelse til Amina.

Billedtekst: Th for billedet men samtidig er det en **faktaboks**.

Faktaboksens indhold:

Fakta generelt: To af Aminas brødre dømmes for gruppevoldtægt, moren laver fuck-finger af pressen/retten m.v.

Faktakonsekvens: Arbejdsgiver fyrer Amina for at have en kriminel familie, da han ikke vil have venner med kriminelle i sit firma.

Faktarespons: Amina lægger sag an mod arbejdsgiver, men taber

Billede? Stort reportagefoto med morens fuck-finger og angiveligt Amina tv i billedet, med hænderne oppe foran hovedet.

Er det en ægte problemstilling/billede, der er værd at lave analyse af? Ja- umiddelbart virker det absolut ægte.

Sagprosatype: Primær saglig sagprosa, da førsteindtrykket er, at artiklen holder denne types krav,

Sandhedstype: Kohærensteoretisk. Vi undersøger den direkte sandhed i artiklen. Var det Amina tv i billedet? Gav hendes mor fuck-fingeren? Var det hendes brødre, der begik voldtægt. Er der en hel del kriminelle i familien? Er hun blevet afskediget? Var det rimeligt? Var det ok ledelse? Var det lovligt? Var det retfærdigt? Fik hun en fair behandling? Forholdsvis let at afdække. Dommeren mente ikke det kunne bevises, at det var Amina til venstre i billedet.

Afsender: Nina Winther. **Sag:** Racisme på danske arbejdspladser. **Modtagere:** Politikens læsere.

Kommunikationsform: Envejskommunikation, dog med muligheder for læserbrevsreaktion, massekommunikation. Officiel kommunikation da alle kan læse det, der køber avisen.

Sagprosaform: Journalist (beskrivende, berettende, referende). **Amina** (meningsmeddelende, beskrivende, referende), **Opelforhandleren:** handlende, meningsmeddelende, beskrivende. Forenede Rengørings chef Ejner Olsen (beskrivende, meningsmeddelende).

Roller: Den uskyldige indvandrer/ overfor /den onde opelforhandler/det onde ekstrablade/ den onde danske kultur.

Magtforholdet: Det stærke omnibusblad Politiken + de stærke danskere/udstødt statsløs palæstinenser.

Skjult curriculum: Danskerne vil bare af med indvandrerne.

Emneinddeling:

I retten

Udenfor retten

Mdt. Fyring

Skriftlig fyring

Sag anlægges

Interview med AEB

Ekstrabladelets stamtræ

Kan ikke få job mere

Tilbage til sagen

Ikke flere chancer

Usaglig afskedigelse

KF støtter ikke

KAD vil støtte

Livet i Danmark

Forhistorie

Arabiske kvinder er hjemme

Angsten for at blive afvist

Personligt sammenbrud for AEB

Nu er jeg en hel person

Resten af familie

Hvem AEB er stolt af

Hvem hun ikke kan lide i familien

Fakta om sagen:

Opelforhandleren vil ikke deltage

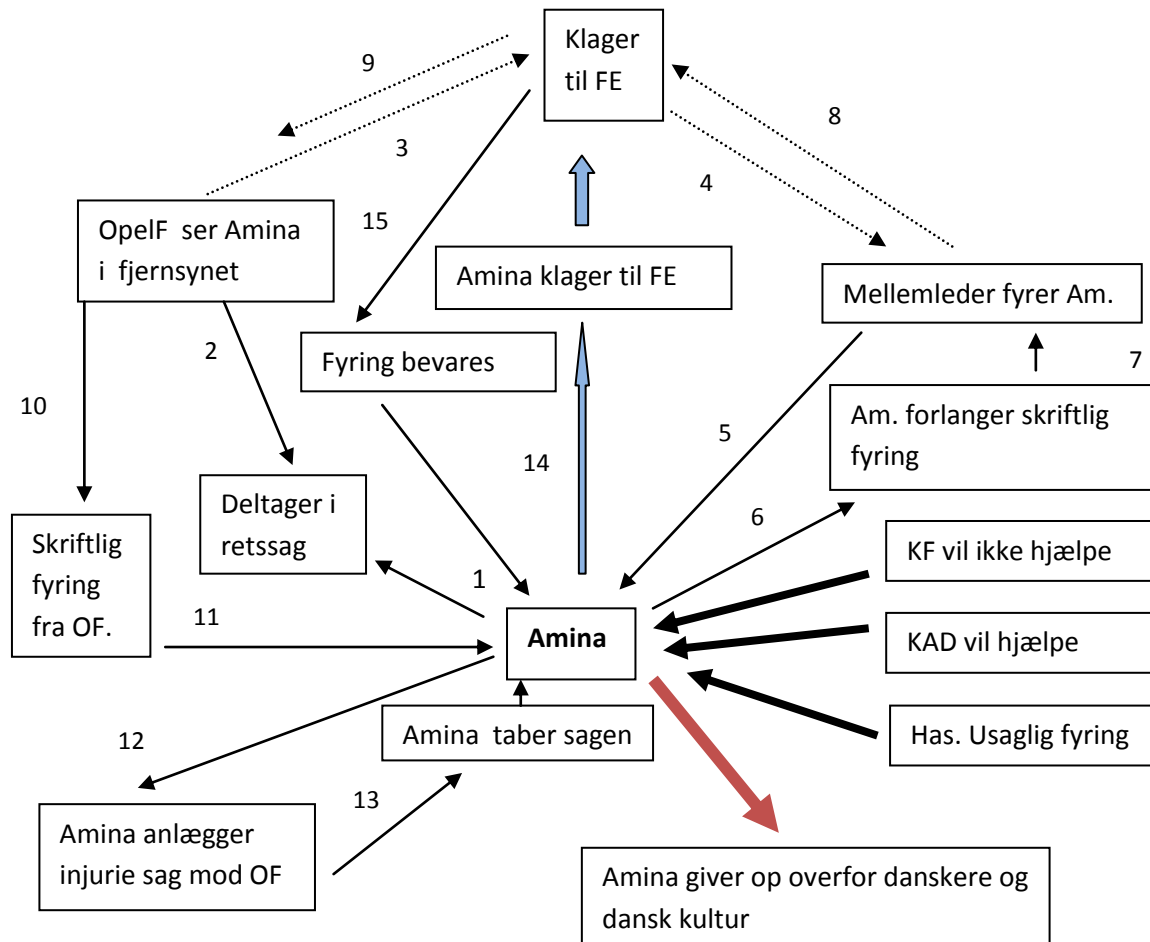
Fakta om retsstatus

Påvirkningsfaktorer: Artiklen er et tidstypisk, da Danmark står med store problemer med indvandrere. Den demokratiske samfundsform med udgangspunkt i retfærdige domstole og en ordentlig behandling af andre mennesker udfordres.

Forståelse af teksten:

På grund af sin deltagelse i retssagen vil Opelforhandleren ikke have Amina og hendes mor til at gøre rent, dels på grund af forretningens image og dels måske på grund af en reel bekymring om forhold til kriminelle. Han ringer til FE-rengøring og gør opmærksom på dette. FE-rengøring beslutter at fyre dem, ikke at sende dem et andet sted hen, måske fordi sagen har for stor mediedækning, måske fordi de også er nervøse for både image og kriminalitet i familien. De beder en mellemløder om at fyre og få nøglerne. Da Amina beder om skriftlig opsigelse kommer den fra Opelforhandleren. Dvs. at FE-rengøring beder Opel om at give en skriftlig opsigelse? Det er ret mærkeligt, da det er FE, der fyre. Da Amina klager over fyringsgangen fra Opel, mener FE rengøring, at hun ”diskutere med en kunde.” De omgår hele sagens kerne ved at henvise til diskussionen som fyringsgrund. KF siger, at der intet er at gøre, professor Hasselbach siger, at det er usaglig fyring, KAD vil gerne kæmpe for denne sag, men Amina har givet op. Sagen kan ikke ankes mere. Opelforhandleren nægter at deltage i artiklen.

Sagens gang set grafisk:

Dommen

Det er en mærkelig dom Amina har fået. "OpelF havde ikke til hensigt at krænke hende ved at komme med en urigtig beskyldning." På billedet er det klart ikke en ung pige, men en ældre kvinde, der giver fuck-fingeren. OpelF **har** krænket hende ved beskyldningen og havde vel pligt til at se ordentligt efter, inden de fyrede hende. Nu kendes ikke alle detaljer, men det danske retssystem virker uforståeligt her. Måske journalisten har forkortet retssagen så meget, at det ikke giver mening.

Hovedaktørernes holdning

Amina syntes, at arbejdsgiverne, dommerne og danskerne har behandlet hende uretfærdig, så meget at hun har givet op. Hun magter ikke at se deres side af sagen. Arbejdsgivernes var holdning er at deres firma skulle bestå uanset hvad. De ville ikke tage chancer og var derfor ret uforsonlige og FE direkte løgnagtig. OpelF var også meget belærende: "Vær dansk - tal dansk."

Det største faremoment (p.112)

FE prøver at lukke sagen ved at sige, at det er Am.s diskussioner med OpelF., der fører til fyringen. En falsk beskrivelse gives altså som årsag. FEs EO bruger således beskrivelsesargumentet (p.128) til at dreje sagen over på, hvorvidt ansatte skal diskutere med kunder eller ej. Det er tomgangsknebet irrelevans (p.117)

" Amina begyndte at ringe og beklage sig over, at hun havde fået et brev fra OpelF. Det var en personlig sag mellem de to mennesker, som jeg ikke vil involveres i..... vi vil ikke have dig ansat som afløser. For hvis du skal stå og diskutere med kunderne...."

Selvfølger klager hun, da en fyring skal komme fra hendes arbejdsgiver og uden racistiske moraler. Det er ikke en personlig sag mellem OpelF og Am., for FE vil heller ikke flytte hende andre steder hen.

Diskussionen kommer kun fordi FE har fralagt sig deres ansvar og gerne vil af med hende hurtigt. Fyringen fra FE handler klart om at distancere sig til alt kriminelt og udansk og har intet med diskussion at gøre. Hasselbach har derfor efter min mening ret i, at det er en usaglig fyring, og også en utrolig dårlig ledelse i FE.

Overgeneraliseringer præger denne artikel. Dels arbejdsgivernes overreaktion og generalisering overfor Am. og hendes mor, men også Am. tyer til dette : ..tror du der er nogen, der vil ansætte mig? Det vil de jo ikke. Alle danskere læser aviser." Der er udtryk for lidt paranoia og en klar overdrivelse. Ikke alle læser aviser, desuden har folk en svag hukommelse. Hendes reaktion er måske nok lidt forståelig, men hun går for vidt i sine overgeneraliseringer med hensyn til alle danskere.

Talehandlingen, " Jeg vil ikke give arbejde til dig og din mor, når I er i familie eller venner med kriminelle," går ud på, at i det øjeblik, det er sagt, er arbejdsforholdet afsluttet. Nøglen afleveres, det er slut. Er det så en retfærdig talehandling? Forhold til kriminelle vil altid være problematiske for en arbejdssituation, især hvis det kommer offentligt frem og selvfølgelig bestemmer en arbejdsgiver, hvem han vil ansætte. Fx blev Sass Larsen frataget alle ordførerstillinger i socialdemokratiet, fordi de var et forhold til rockermiljøet. Men at lyve om grunden til fyringen, som FE gør, er uhæderligt. OpelF er ærlig nok, men virker med en slem overtone af racisme. Imidlertid er man ikke i Danmark vant til at kvinder laver fuck-finger af retten og af journalister, han kan måske derfor med rette være bekymret for, om det kan påvirke hans salg. Ikke følge knebet (p. 131) bruges af arbejdsgiverne, da det ikke følger entydigt, at de to fyrede ville være dårlige medarbejdere, men de vil blot ikke miste en eneste øre. De viser ikke forståelse for de to kvinders i forvejen pressede situation. Udbredelsesknebet bruges også, idet arbejdsgiverne antager, at utilfredsheden vil sprede sig i kundekredsen.

Brug af billedsprog

Frasen, "De rådne æbler i familiekurven har i den grad fordærvet livet for resten af familien" er i teksten. Generelt dårligt at bruge skønlitterære virkemidler i sagprosa, da de som regel ikke er helt præcise. Man forstår nok meningen, at livet fordærvs for de gode. Men et ordsprog om at "et råddent æble fordærver

kurven med æblerne "giver pludselig de to arbejdsgivere ret i, at Amina og hendes mor nok også er fordærvede.

Lav stil

"Jeg er blevet røvrendt. Så nu går jeg med tørklæde og dyrker min tro." Lav stil gavner ikke Am.s sag, da hun fremstilles som primitiv gennem sproget. Journalisten har dog bevidst bibeholdt dette sprog for at fortælle læseren noget om Am. Var det nødvendigt? Lav stil bør generelt ikke medtages i et sagligt referat. "Det er ikke skidesjovt at gå rundt med tørklæde" kunne have været refereret, "at Amina ikke var glad for at gå med tørklæde." Spørgsmålet er om journalisten her bevidst farver sagen lidt negativt. Lidt i stil med det er, at journalisten skriver: "Hvorfor skal de nævne alle vore navne? Det kan de da ikke være bekendt," siger hun og tager et sug af vandpiben, så boblerne danser i kolben." Er det en information, der er relevant for artiklens sagindhold? Er den flertydig også? Noget med hash? Sår den ikke tvivl om Amina?

Journalistens holdning

Journalisten sår tvivl om, hvorfor KAD vil hjælpe Amina, idet det ligger som undertone, at det kun er på grund af konkurrencen til KF og ikke sagen som sådan, der er da eller meget i sagen, der kunne kommenteres i stedet for.

Inddragelse af direkte citater med lav stil er unødvendigt og trækker væk fra indholdet, der i sig selv er alvorligt.